

JAARVERSLAG 2024

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord - Herdenken, koesteren en verbinden in een wereld vol uitdagingen 3

1 Organisatie 4
1.1 Missie en visie 4
1.2 Bestuur 4
1.3 Personeelszaken 5
1.4 Partners 6
1.5 Sponsoring 7
2 Bevrijdingsevenement 4 en 5 mei 8
3 Uitgangspunten voor een nieuw jaarplan 2024 9
4 Transitiejaar 2024 10
5 Nieuw narratief 13
6 Communicatie 14
6.1 Voor wie? 14
7 Programma 2024 16
7.1 De nieuwe terugkerende pijlers rondom 4-5 mei 16
7.2 Overzicht activiteiten rondom 4 en 5 mei 2023 17
7.3 Educatie 18
8 Met wie / de partners 19
9 Media-analyses en bereik 20

Jaarrekening 21
Overige gegevens 24

VOORWOORD

HERDENKEN, KOESTEREN EN VERBINDEN IN EEN WERELD VOL UITDAGINGEN

Wageningen, Stad der Bevrijding, stond in 2024 opnieuw in het teken van herdenken en koesteren. Terwijl we stilstonden bij onze vrijheid, werden we ook geconfronteerd met de realiteit dat vrede wereldwijd onder druk staat. De oorlog in Oekraïne blijft voortduren, de situatie in Gaza is schrijnender dan ooit en op tal van andere plekken, zoals Soedan en Myanmar, blijven conflicten mensenlevens ontwrichten. Sinds de Tweede Wereldoorlog is er geen dag voorbijgegaan zonder oorlog – een pijnlijke waarheid die ons eraan herinnert hoe kostbaar vrede is.

De afgelopen jaren is de dreiging van geweld en conflict niet langer iets dat zich ver weg afspeelt; de gevolgen ervan voelen we steeds sterker in onze eigen samenleving. Vrijheid, waarvan we dachten dat die vanzelfsprekend was, blijkt kwetsbaar. Daarnaast worden de grenzen tussen recht en onrecht, agressor en verdediger, steeds minder eenduidig. Waar de Russische inval in Oekraïne voor velen nog helder te duiden was, is het conflict in Israël en Palestina veel complexer, met diepe historische wortels en een wereldwijde impact. Ook in Nederland zorgt dit voor spanningen, tot het punt waarop een activiteit van Wageningen45 om veiligheidsredenen moest worden afgelast – een verontrustende ontwikkeling die geen normaal verschijnsel mag worden.

EEN BOODSCHAP DIE MET DE TIJD MEE VERANDERT

Bij Wageningen45 blijven we reflecteren op de manier waarop we vrijheid herdenken en uitdragen. Daarom hebben we in het verleden al gekozen om op 5 mei niet langer te spreken over ‘vieren’, maar over ‘koesteren’. Dit is geen oppervlakkige aanpassing, maar een bewuste oproep om stil te staan bij de waarde van vrijheid, om ons te wapenen tegen onverschilligheid en om actief bij te dragen aan een democratische samenleving. In 2024 is deze boodschap relevanter dan ooit.

BEZOEKERSAANTALLEN EN UITDAGINGEN

Tijdens 4 en 5 mei 2024 mochten we in Wageningen ruim 90.000 bezoekers verwelkomen. Een indrukwekkend aantal, zeker gezien de uitdagingen waarmee we te maken kregen. Een zware regenbui op 4 mei in de avond zorgde voor moeilijke omstandigheden voor de verschillende producties. Maar het mocht de deelnemers, bezoekers en crewleden niet deren. Tegelijkertijd legt het de kwetsbaarheid van eendaagse, vrij toegankelijke evenementen bloot. In een tijd van stijgende kosten en toenemende veiligheidsvoorschriften is het organiseren van dergelijke evenementen steeds uitdagender.

VRIJWILLIGERS EN DE TOEKOMST

Ondanks deze moeilijkheden hebben we ook dit jaar weer mogen bouwen op de toewijding van onze vrijwilligers, partners en collega’s. Hun inzet is onmisbaar en geeft ons de kracht om door te gaan. Voor de toekomst blijven we werken aan manieren om onze boodschap over vrijheid en democratie krachtig en actueel te houden. In een wereld waarin conflicten aanhouden en onzekerheid groeit, is het des te belangrijker om samen te blijven herinneren, te leren en te koesteren.

WE DOEN EEN BEWUSTE OPROEP OM ONS TE WAPENEN TEGEN ONVERSCHILLIGHEID EN OM ACTIEF BIJ TE DRAGEN AAN EEN DEMOCRATISCHE SAMENLEVING

Wij hopen u in 2025 te mogen verwelkomen bij een van onze activiteiten. In het bijzonder als Wageningen en Wageningen45 gastheer zijn van de Nationale start 80 jaar bevrijding op 5 mei. Laten we samen blijven bouwen aan een wereld waarin vrijheid niet als vanzelfsprekend wordt gezien, maar als een verantwoordelijkheid die we met elkaar dragen.

Heel graag tot ziens bij een van de activiteiten in 2025!

TANJA HASELOOP
Voorzitter Nationaal Comité Herdenking Capitulaties 1945

1
ORGANISATIE

1.1 MISSIE EN VISIE

WIE ZIJN WE?

Het Nationaal Comité Herdenking Capitulaties 1945 (kortweg: Wageningen45) biedt een platform voor vrede en vrijheid en heeft als doel het herdenken van de capitulaties, het vieren van de verkregen vrijheid en veiligheid vanuit Wageningen, Stad der Bevrijding. De oorsprong ligt in Wageningen, waar vanuit de stichting een nationale en internationale rol speelt.

De gemeente Wageningen is onlosmakelijk verbonden met de bevrijding van Nederland. In Wageningen werd immers op 5 mei 1945 de capitulatie opgetekend. Hotel de Wereld, waar deze historische gebeurtenis plaatsvond, is nog steeds een belangrijk icoon in de stad. Jaarlijks op 4 en 5 mei vormt Wageningen een waardig toneel voor de herdenking en de viering van onze vrijheid. Daarnaast ontwikkelen mensen in Wageningen het hele jaar rond veel initiatieven, met zowel lokale, regionale als landelijke impact.

Wageningen45 en de gemeente Wageningen zijn partners in het herdenken, koesteren en agenderen van vrede en vrijheid en hebben een lange traditie van samenwerken. Bij beide partners leeft de overtuiging dat herdenken, vieren en agenderen ook moeten evolueren in vorm en inhoud. Juist om voluit relevant en zelfs essentieel te blijven in een actuele context en richting komende generaties.

WAAROM HERDENKEN EN KOESTEREN WE?

Alles wat wij doen is gericht op het bevorderen van het besef van vrijheid als fundamentele waarde voor individueel en collectief geluk. Voor huidige generaties en generaties na ons, opdat zij met respect voor het verleden op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau vorm kunnen geven aan vrijheid.

HOE HERDENKEN EN KOESTEREN WE?

We zijn vanuit Wageningen, Stad der Bevrijding, voortdurend zichtbaar als voorvechter en gangmaker voor het bewustzijn en daarmee de bevordering van individuele en collectieve vrijheid. Wij brengen deze thema's over het voetlicht in en voor het hele land en ver daarbuiten. Midden in de samenleving, met krachtige en loyale partners. Het Nationaal Bevrijdingsmonument, Hotel de Wereld en het vrijheidsvuur zijn iconische dragers van bevrijding, capitulatie en vrijheid. Wij houden deze levend en toekomstbestendig. Voor alle leeftijden, generaties en nationaliteiten. Wij doen dat met een continu vernieuwend en professioneel programma.

1.2 BESTUUR

Wageningen45 staat onder leiding van een bestuur. Het bestuur is het hoogste orgaan van de stichting en verantwoordelijk voor het geheel van de taakuitoefening. De leden van het bestuur verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd en de samenstelling is ongewijzigd in 2024.

BESTUURSLEDEN

- Mw. T. Haseloop-Amsing (voorzitter sinds 1 oktober '22)
- Mw. M.E. Meijer (penningmeester vanaf 29 april '20)
- Dhr. F.P. Heijke (secretaris vanaf 29 april '20)
- Dhr. J.H. Westerhof (sinds 22 januari '20, vicevoorzitter vanaf november '23)
- Dhr. M. Lindenbergh (sinds november '23)

ADVISEURS

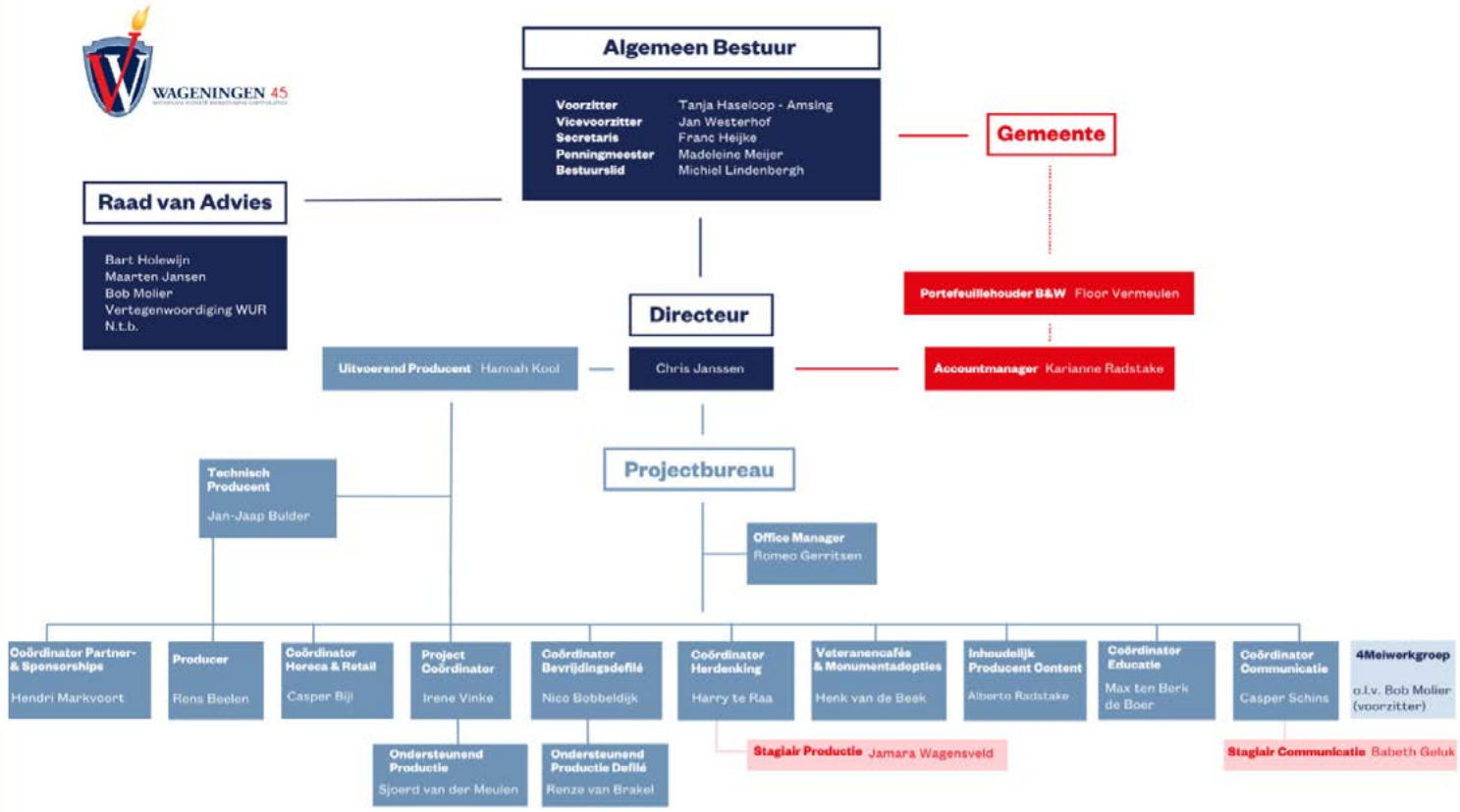
- Prof.dr. A.P.J. Mol (WUR)
- Dhr. B. Holewijn (Veteranenplatform)
- Dhr. B. Mollier (voorzitter 4Meiwerkgroep)
- Dhr. M. Jansen (vrijwilliger Bevrijdingsfestival)

BIJZONDER AMBASSADEUR

- Prof.mr. P. van Vollenhoven

DIRECTIE

- Dhr. C.P. Janssen (vanaf 17 oktober '22)

Organogram

1.3 PERSONEELSZAKEN

MEDEWERKERS

In 2024 was een medewerker vanuit Gemeente Wageningen gedetacheerd aan Wageningen45, t.w. Harry te Raa (24 uur p/w). Twee medewerkers waren in dienst van Wageningen45: Romeo Gerrtisen en Irene Vinke. Sinds 2022 is Chris Janssen (voorheen hoofd communicatie) directeur van Wageningen45.

INHUUR

Ook in 2024 werd de boekhouding uitbesteed aan Hartog Hoogveld. Tevens werden diverse vakkrachten ter ondersteuning van de organisatie van de activiteiten ingehuurd, met name rondom 4 en 5 mei. Ook werd ter voorbereiding en uitvoering van de tv-uitzendingen vanuit Hotel de Wereld en het 5 Meiplein – t.w. Vuur van de Vrijheid (4 mei) en de Nationale Herdenking Capitulaties 1945 (5 mei) – het externe bureau XSAGA ingehuurd.

STAGIAIRS

In 2024 zijn twee stagiairs (Jamara Wagensveld en Babeth Geluk) werkzaam geweest in de periode februari t/m juni. Deze stagiairs hielden zich bezig met onder andere de organisatie van het evenement op het gebied van de communicatie en de activiteit ‘Brievenactie – Ode aan de veteranen’, Bevrijdingsvuurestafette, Vrijheidsmaaltijden, crewcatering en vele andere deelprojecten. Daarna zijn er meerdere stagiairs (Evy le Blanc en Annika Vroegop) werkzaam geweest van september t/m januari (2024), zij hielden zich voornamelijk bezig met productie (Bevrijdingsvuurestafette en Vrijheidsdefilé).

VRIJWILLIGERS

Sinds de coronapandemie is het lastiger om (blijvend) vrijwilligers te werven. We zijn dan ook blij dat er nog voldoende vrijwilligers waren voor de verspreiding van de brieven in april (Brievenactie) en in de Vrijheidsweek zelf.

1.4 PARTNERS

Wageningen45 kan niet zonder haar partners. Om alle inhoudelijke activiteiten en het Bevrijdingsevenement Wageningen te kunnen laten plaatsvinden, is samenwerking onontbeerlijk.

GEMEENTE WAGENINGEN

In 2021 hebben Wageningen45 en de gemeente Wageningen een document opgesteld waarin de toekomstvisie herdenken, vieren en agenderen van vrede en vrijheid staat opgetekend. Samen met deze ToekomstVisie is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld en ondertekend.

Deze ToekomstVisie is geschreven voor de periode 2021-2024. We kijken met elkaar ook veel verder vooruit. Hier ligt de basis voor 100 jaar herdenken in Nederland in 2045. De ToekomstVisie geeft een kader voor de samenwerking en het vormgeven aan eigentijds, toekomstgericht herdenken, vieren en agenderen.

Beide partners beseffen dat de ambities hoog zijn. Gemeente en stichting koesteren de opdracht van herdenken, koesteren en agenderen voor huidige en komende generaties, vanuit de bijzondere gebeurtenissen in Wageningen. Zij weten dat daarbij andere samenwerkingspartijen en stakeholders nodig zijn om die ambities meerjarig waar te kunnen maken. Een verbindende, aanjagende en coördinerende rol van met name de stichting is cruciaal voor het realiseren van de hoge ambities. Tegelijkertijd willen gemeente en stichting realistisch zijn. Daarom spraken zij naar elkaar uit: niet alles kan en hoeft altijd op alle fronten tegelijk gerealiseerd. Met externe partijen moeten zij passende en logische arrangementen ontwikkelen. Dat brengt uitdagende keuzes met zich mee. Die maken gemeente en stichting in goed overleg en vol vertrouwen in een vruchtbare samenwerking.

In 2024 is het fundament gelegd voor een nieuwe toekomstvisie. In gesprekken met het bestuur van Wageningen45, de gemeenteraad van Wageningen en het Wagenings publiek is de bestaande toekomstvisie onder de loep genomen en zijn nieuwe inzichten met elkaar gedeeld. Uiteraard speelt de situatie in de wereld daarin een rol. Maar een visie gaat verder dan de actualiteit. In 2025 wordt de nieuwe visie (2025-2030) gepresenteerd.

PROVINCIE GELDERLAND

Dankzij de meerjarige ondersteuning van Provincie Gelderland, wordt het Bevrijdingsevenement Wageningen mede mogelijk gemaakt uit het programma ‘Vrijheid’, dat in 2021

is gestart. Wageningen45 als Groot Gelders Evenement (GGE) is van blijvende noodzaak om het brede programma aan een breed publiek te blijven presenteren. Samen wordt bovendien vooruitgekeken naar 2025, als we 80 jaar vrijheid koesteren en Gelderland gastprovincie is.

De Provincie Gelderland is bereid gevonden om de Toekomstvisie tussen de Gemeente Wageningen en Wageningen45 te onderschrijven. Hoewel ze niet volledig onderdeel zijn van deze samenwerking, heeft het programma van Wageningen45 ook een belangrijke plaats in het beleid van de provincie. Het is daarom goed dat de provincie deze toekomstvisie voor de eerste keer onderschrijft.

MINISTERIE VAN DEFENSIE

Defensie steunt al jaren het Nationaal Comité Herdenking Capitulaties 1945 bij de voorbereiding en uitvoering van het Bevrijdingsdefilé en de herdenkingen in Wageningen. Zo werd met een ministeriële regeling vastgelegd dat het ministerie van Defensie middels een convenant het evenement in ieder geval tot en met 2025 zal blijven ondersteunen. In 2024 was defensie daarom wederom vertegenwoordigd in het Bevrijdingsdefilé, zij het met een kleinere vertegenwoordiging. Het ministerie heeft wél aangegeven het convenant na 2025 te willen hernieuwen.

MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN & SPORT

Onderdeel van het bestuurswerk is nieuwe stakeholders benaderen om de financiële basis van Wageningen45 te verbeteren. Zo heeft het bestuur zijn netwerk ingezet om het internationale karakter van het defilé te versterken. Met de besturen van de andere 13 vrijheidsfestivals is dit najaar de samenwerking gezocht om de festivals toekomstbestendig te maken. Met de coördinatie van het Nationaal Comité 4 & 5 mei is daarvoor een overlegstructuur gecreëerd. De 14 bevrijdingsfestivals in Nederland, o.a. het Bevrijdingsfestival Gelderland, onderdeel van Wageningen45, bevinden zich in zwaar weer. Oorzaak: fors toegenomen kosten. De professionele festivalsector is duurder geworden en veiligheidseisen en duurzaamheidseisen drijven de kosten op. Artiesten vragen hogere gages dan voorheen. Het lukt de festivals niet om financiële weerbaarheid op te bouwen tegen slecht weer.

STICHTING BEVRIJDINGSFESTIVALS NEDERLAND

In gezamenlijkheid hebben de 14 festivals het overleg gestart met de rijksoverheid met als doel de rijksoverheid als stakeholder te laten participeren. Dat is gelukt: VWS heeft de 14 festivals in 2024 ondersteund met in totaal 1 miljoen Euro. Ook hebben de festivals zich verenigd in SBN (Stichting Bevrijdingsfestivals Nederland) om de lobby op langere termijn te stroomlijnen. Jan Westerhof heeft namens Wageningen45 zitting in het bestuur van deze stichting.

NATIONAAL COMITÉ 4 EN 5 MEI

Het Bevrijdingsfestival Gelderland is één van de veertien nationale Bevrijdingsfestivals onder de vlag van het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Hiervoor stelt het comité niet alleen geld ter beschikking, maar ook ondersteuning in de vorm van de Ambassadeur van de Vrijheid, samenwerking met derden, materialen, PR, etc.

In de programmering op 4 en 5 mei erkent het Nationaal Comité 4 en 5 mei de bijzondere symbolische waarde van het Bevrijdingsvuur en de Nationale Bevrijdingsvuurestafette. Dat is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een volwaardig live programma op NPO1 onder de regie van de NOS i.s.m. Theater na de Dam. Hierbij schuiven de Bevrijdingsfestivals zelf een Verschilmaker naar voren die het Bevrijdingsvuur op 4 mei zelf komen halen. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei is groot voorstander van het verbinden van 4 mei met 5 mei door middel van het Bevrijdingsvuur.

VFONDS

Het Vfonds zet zich in voor erkenning en waardering van oorlogs- en dienstslachtoffers van de Nederlandse overheid, waar ook ter wereld. Dankzij de bijdrage van het Vfonds kon Wageningen45 verschillende activiteiten organiseren met betrekking tot de thema's vrede, vrijheid en veiligheid. In 2023 is Wageningen45 'Strategisch Partner' van het Vfonds geworden: een mooi signaal en bevestiging van de ingeslagen inhoudelijke route! Deze samenwerking is ook in 2024 succesvol geweest.

1.5 SPONSORING

Sponsoren zijn steeds belangrijker voor de financiering van onze activiteiten. Om dit verder te professionaliseren hebben we samengewerkt met een manager sponsorships, Hendri Markvoort, die samen met Wageningen45 een nieuwe partnerpropositie heeft gemaakt. In 2024 waren Menzis, Corendon en Heineken wederom de hoofdsponsors van het programma van Wageningen45.

2

BEVRIJDINGSEVENEMENT 4-5 MEI

2024 was een bijzonder jaar. Voor het derde jaar op rij stond de programmering voor een deel in het teken van de oorlogen in de wereld (Oekraïne en Midden-Oosten). Voor de voorbereidingen op 4 en 5 mei hadden deze oorlogen veel invloed. Met name het conflict in het Midden-Oosten zorgt ook voor veel maatschappelijke spanning in Nederland. Mede dankzij de flexibele houding van haar partners heeft Wageningen45 een succesvol programma kunnen uitrollen.

3

UITGANGSPUNTEN VOOR EEN NIEUW JAARPLAN 2024

UITGANGSPUNTEN ALS BASIS VAN HET GEDACHTENGOED

- Met oog voor de lokale/regionale samenwerkingsverbanden en leveranciers.
- Met respect voor de vele betrokken en zeer gewaardeerde vrijwilligers.
- Met gevoel voor de herdenking en de viering.
- Met aandacht voor duurzaamheid in zowel conceptuele als uitvoerende zin.

Die vorm is zichtbaar in de presentatie van de stichting gedurende het hele jaar, maar de viering van 4 en 5 mei is daarbij uiteraard het zichtbare en voelbare hoogtepunt. Rond 4 en 5 mei staat de Bevrijding, de link naar de Tweede Wereldoorlog, centraal. In het programma gedurende het jaar kiezen we ervoor het thema 'Vrijheid' in een bredere context uit te lichten.

ANKERPUNTEN/BAKENS VAN DE VRIJHEID

- De stad Wageningen als Stad der Bevrijding, voorvechter en gangmaker.
- Het Nationaal Bevrijdingsmonument.
- Hotel de Wereld met haar historische, internationale betekenis en tastbare brug tussen verleden, heden en toekomst.
- Vrijheidskwartier (dat in de nabije toekomst tot volle ontwikkeling komt).
- Het herdenkingsmonument 'Vrijheidsvuur', waar het vuur altijd blijft branden.

NIEUWE RELEVANTIE NODIG, JUIST IN UITZONDERLIJKE TIJDEN

- Het eren van veteranen uit de Tweede Wereldoorlog, mediageniek hoogtepunt, sterft met die generatie uit.
- Steeds groeiende maatschappelijke onrust over (on)vrijheid.

NIEUWE INVULLING MOGELIJK MET BESTAANDE LEGACY

- Hybride ('in de zaal en digitaal') als norm voor de toekomstige vorm.
  - Hybride geeft vele nieuwe gezichtspunten om viering en engagement naar de 21e eeuw te transformeren.
  - Het maakt viering, verbinding en verdieping op een grotere schaal mogelijk (geen limiet in tijd en geografie).
  - Het maakt ons aantrekkelijk voor vooral jongere doelgroepen die informatie op een andere manier consumeren.
  - Het biedt – wellicht – meer mogelijkheden tot verbinding van de 'yearround' aanpak met de 4 en 5 mei viering.
- Hotel de Wereld is ons 'canvas' bij de ontwikkeling van de nieuwe vorm
  - Een canvas kadert en bakent af, maar start ook iedere keer weer schoon en wit qua invulling.
  - Een canvas biedt houvast; als vertrekpunt aan de zenders/makers en als herkenningspunt aan de ontvangers, het hotel als het kroonjuweel van Wageningen45.

BRUG VAN VERLEDEN NAAR HEDEN EN TOEKOMST

- Geen plek van 'gisteren' maar een plek van morgen, verbonden met het verleden.
  - De mensen die hun leven hebben gegeven voor de vrijheid houden op 4 mei hun eervolle herdenking. Op 5 mei tijdens Herdenking capitulaties staan we stil bij het internationale aspect.
  - Iedere (WOII-)veteraan is en blijft de held van het defilé op 5 mei, zij blijven zolang ze naar Wageningen komen op 4/5 mei onze eregast.
  - In de ontelbare veelal jonge mensen van over heel de wereld die zich ingezet hebben voor vrijheid, zit de verbinding tussen 'gisteren en morgen'.
  - De betekenis van vrijheid als ons hoogste goed, als iets om voor te blijven vechten, komt centraal te staan.

HET VERLEDEN (DE OORLOG) BLIJFT CENTRAAL STAAN, ALS BEWIJSVOERENDE METAFOOR VOOR VRIJHEID IN HET HEDEN EN NAAR DE TOEKOMST TOE

- Er blijft respectvol plek voor de herinnering, maar het vizier gaat echt op de verbinding naar de nieuwe naoorlogse generaties die in vrijheid leven (en dat voorrecht lang niet altijd beseffen). Van: 'In Wageningen werd de capitulatie getekend' naar 'In Wageningen startte onze vrijheid'.

4

TRANSITIEJAAR 2024

WE GAAN IN TRANSITIE: DE JONGE GENERATIE KOMT 'IN THE LEAD', NEEMT HET OVER VAN DE OUDE GENERATIE

- De veteranen van de Tweede Wereldoorlog die vochten voor onze vrijheid gaan ons ontvallen. Zo lang ze er nog zijn zullen we hen uitnodigen en als helden eren. Dat doen we door ze op het plein en in het defilé de prominente rol te geven die ze toekomt. Als ze niet meer kunnen komen, blijft de verering bestaan en geven we hen een prominente rol in video, of tekenen we hun verhalen op.
- Die nieuwe relevantie zit ook in de vernieuwing van het Vrijheidsdefilé, waarbij onze internationale partners het podium krijgen. De inzet van alle mannen en vrouwen die zich op dit moment inzetten voor onze collectieve vrijheid en waarden, wordt hiermee zichtbaar in het programma.
- De jonge generatie is divers en inclusief: de stem van onze toekomst. We betrekken hen nu al. Niet alleen in de vieringen maar ook in de herdenkingen, zodat we – zodra de directe ooggetuigen van 40-45 ons zijn ontvallen – de relevante boodschap kunnen blijven vertellen.

WE ZETTEN IN 2024 STAPPEN IN DIE TRANSITIE

- Onze ambitie is om verschillende generaties met elkaar te verbinden en verweven. Niet geforceerd, maar ieder vanuit zijn natuurlijke positie: de jeugd (idealistisch, nieuwsgierig, bevlogen en leergierig) en de oude generatie (wijs, geduldig, ervaren met de gevaren van oorlog, angst, tirannie en vernietiging, opgeslagen in lichaam en geest, maar vooral ook met de ervaring en het besef van een leven lang leven in vrijheid).

IN 2024 KOMEN JONG EN OUD BIJ ELKAAR

- Met de blik op de toekomst kijken we naar het verleden en zoeken het antwoord op de vraag: wat is vrijheid? De jonge generatie gaat zelf met die vraag op pad. Jongeren zoeken zelf naar antwoorden en vergaren zo kennis.
- Zij zoeken de oude naoorlogse generatie en hun verhalen op, trekken lijnen naar nu en naar de toekomst en maken de verhalen eigentijds door ze op hun eigen manier in woord en beeld weer te geven.
- Al die verhalen en beelden geven weer hoe de huidige jonge generatie betekenis geeft aan de waarde van vrijheid en hoe zij daartegen aankijkt.

2024: BEVRIJDINGSDEFILÉ WERD VRIJHEIDSDEFILÉ

In samenwerking met het Veteranenplatform en het Veteraneninstituut kwam het hierna volgend narratief voor een vernieuwd defilé tot stand. Dit narratief is getoetst bij achtereenvolgens de staatssecretarissen van Defensie en VWS, vervolgens de minister van Defensie en uiteindelijk de minister-president.

In 2024 werd deze vernieuwing ook breed gepubliceerd, we zijn ons bewust van de gevoeligheden van Duitse deelname aan militaire parades. De tijd lijkt rijp en met zorgvuldige communicatie waren de publicaties positief:

- Jarenlang ondenkbaar, maar Bevrijdingsdefilé Wageningen werkt toe naar komst Duitse militairen, *De Gelderlander*, 24 maart 2024.
- Herdenken en vieren met Duitsers steeds normaler: 'Tijd is er rijp voor', *NOS*, 3 mei 2024.

Bovendien werden we op de dag van de bekendmaking uitgenodigd voor een debat op NPO Radio1, maar werd datzelfde debat een paar uur later afgelast omdat er 'niemand (van naam) gevonden kon worden die het oneens is met deze plannen.'

TOEKOMST VAN HERDENKEN EN KOESTEREN: 80 JAAR VRIJHEID IN 2025

Internationale militaire samenwerking zichtbaar in Vrijheidsdefilé

Het Nationaal Comité Herdenking Capitulaties 1945 (Wageningen45) heeft vanuit Wageningen, de Stad der Bevrijding, de positie en dé kans om jaarlijks aandacht te vragen voor vrede, vrijheid en veiligheid. Door de unieke centrale rol die de stad speelde aan het einde van de Tweede Wereldoorlog, presenteert Wageningen45 al decennia een onderscheidend impactvol programma. Samen met de gemeente en alle partners en vrijwilligers wordt het capitulatie- en bevrijdingsverhaal al generaties lang doorgegeven.

Op 5 mei 1945 werd in Wageningen, in Hotel de Wereld, een einde gemaakt aan de meest recente bezetting van Nederland. Het bezorgde Wageningen de titel 'Stad der Bevrijding'. Er kwam een einde aan vijf jaar 'onvrijheid' door een oorlog die de hele wereld met littekens achterliet. Wageningen is sinds die dag, alweer bijna 80 jaar geleden, hét bevrijdingsicoon van Gelderland, Nederland en ver daarbuiten. Hotel de Wereld, het Bevrijdingsvuur en het Bevrijdingsdefilé zijn (inter-)nationale bakens van eren, herdenken én vieren, door onze bevrijders: de verschilmakers van toen.

Het defilé start traditiegetrouw na de Nationale Herdenking Capitulaties 1945, waarbij de acht geallieerde landen die op ons grondgebied vochten, met een vlaggenceremonie worden geëerd. In het Bevrijdingsdefilé worden vervolgens onze bevrijders, de geallieerde WOII-veteranen geëerd en bedankt. Daarnaast is er een eerbetoon aan alle Nederlandse veteranen uit latere VN-vredesmissies. In de loop der jaren is dit uitgegroeid tot een impactvol evenement, waarbij veteranen in de straten van de Wageningen worden gelauwerd door het massaal geïnteresseerde en toegestroomde publiek. Sinds 1945 is de vrijheid voor jonge generaties in ons land vanzelfsprekend geworden. Hoe maak je zo'n ongrijpbaar begrip tastbaar voor een nieuwe groep verschilmakers? Juist nu de laatste generatie WOII-veteranen, verschilmakers van toen en onze rechtstreekse oren en ogen naar het verleden, ons gaan ontvallen? Juist nu wereldwijd vrijheid en verworvenheden (opnieuw) onder druk staan, waarvan de oorlogen in Oekraïne en in het Midden-Oosten hartverscheurende voorbeelden zijn.

VAN BEVRIJDINGSDEFILÉ NAAR VRIJHEIDSDEFILÉ

De recente gebeurtenissen leren ons nog eens extra dat er zonder internationale militaire samenwerking géén 80 jaar vrijheid zou zijn. Het is een waangedachte om te denken dat het Nederlandse leger onze vrijheid alleen zou kunnen verdedigen. Dat geldt niet alleen voor Nederland maar ook in Europees verband en zelfs daarbuiten. In verschillende NAVO-missies wordt op intensieve manier samengewerkt met onze bondgenoten, ook buiten de Europese grenzen. Er zijn grote internationale oefeningen op Nederlands grondgebied en ook op uitvoeringsniveau is er steeds intensievere samenwerking. Sinds de Tweede Wereldoorlog zijn onze bondgenoten veranderd. Er is een vergaande samenwerking met het Duitse leger en ook de banden met het Japanse defensieapparaat worden aangehaald.

Die internationale samenwerking willen we voor een breed publiek zichtbaar maken richting 80 jaar vrijheid in 2025, als we 80 jaar vrijheid herdenken en koesteren in de straten van Wageningen. Veteranen en/of actief dienende militairen uit verschillende samenwerkende landen die meelopen met hun collega's uit Nederland.

Bijvoorbeeld: in het vak van de missie in Afghanistan lopen naast Nederlandse veteranen óók buitenlandse militairen mee die daar gediend hebben.

Met de vlaggenceremonie in de Nationale Herdenking Capitulatie 1945 eren we uiteraard onze bevrijders, maar inmiddels is die samenwerking breder, intensiever en mondialer geworden. Het is daarom belangrijk de blik op de toekomst te richten en de relevantie van het defilé te bewaken. Het is een kans is voor Wageningen, voor Gelderland en voor Nederland om de geschiedenis levend te houden maar ook bewustwording van het belang van internationale militaire samenwerking nu en in de toekomst te vergroten. Daarmee willen we het Bevrijdingsdefilé omdopen naar het Vrijheidsdefilé, met een aantal uitgangspunten:

- We blijven herdenken/koesteren met de wortels in het verleden; de Nationale Herdenking Capitulatie eert de bevrijders van 1945, *de verschilmakers van toen*.
- Met het Vrijheidsdefilé richten we onze blik op heden en toekomst: welke vrijheid hebben we te danken aan die bevrijding? En hoe koesteren we die?
- Nationaal en internationaal geven we een nieuw en uniek podium aan de internationale militaire samenwerking, waarbij we de waardering uitstralen voor de gezamenlijke inzet, voor *de verschilmakers van nu en morgen*.
- Nationale bewustwording van het belang van de internationale samenwerking in de voorbije decennia, nu én in de toekomst.

Op dit moment zijn er geen manifestaties in de NAVO-zone waarbij de samenwerking tussen de verschillende landen op deze manier zicht- en tastbaar is voor een breed publiek. Maar ook voor de individuele deelnemers is een dergelijke manifestatie van meerwaarde. Militairen die thuiskomen met ervaringen uit andere delen van de wereld, herkennen zich in hun (inter)nationale kameraden. Door deze mannen en vrouwen samen te laten lopen in het Vrijheidsdefilé, geven we hen vanuit Wageningen, Stad der Bevrijding, de erkenning en waardering die ze toekomt.

Om dit vernieuwde defilé richting 2025 te verwezenlijken vragen we om uw enthousiasme en medewerking. In de komende twee jaar hopen we de eerste stappen te zetten naar een volwaardig (inter)nationaal Vrijheidsdefilé in 2025: wanneer we 80 jaar vrijheid én internationale samenwerking koesteren. Om zo toekomstige generaties kunnen inspireren, activeren en bewust kunnen maken van het belang van internationale militaire samenwerking!

5

NIEUW NARRATIEF

OORLOGEN IN DE WERELD MAKEN KWETSBAARHEID VREDE EN VEILIGHEID DUIDELIJK

VRIJHEID: JIJ MAAKT HET VERSCHIL!

Op 5 mei 1945 werd in Wageningen, in Hotel de Wereld, een einde gemaakt aan de meest recente bezetting van Nederland. Het bezorgde Wageningen de titel ‘Stad der Bevrijding’. Er kwam een einde aan vijf jaar ‘onvrijheid’, een litteken van een oorlog die de hele wereld verscheurd had. Wageningen is sinds die dag, bijna 80 jaar geleden, hét bevrijdingsicoon van Gelderland, Nederland en ver daarbuiten. Hotel de Wereld, het Nationaal Bevrijdingsmonument én het Bevrijdingsvuur zijn (inter)nationale bakens van eren, herdenken én vieren, door onze bevrijders: de verschilmakers van toen.

Het Nationaal Comité Herdenking Capitulaties 1945 (Wageningen45) heeft vanuit Wageningen, de Stad der Bevrijding, de positie en dé kans om jaarlijks aandacht te vragen voor vrede, vrijheid en veiligheid. Door de unieke centrale rol die de stad speelde aan het einde van de Tweede Wereldoorlog, presenteert Wageningen45 een onderscheidend impactvol programma. Samen met de Gemeente en alle partners en vrijwilligers wordt het capitulatie- en bevrijdingsverhaal al generaties lang doorgegeven.

Sinds 1945 is de vrijheid voor veel jonge generaties vanzelfsprekend geworden. Hoe maak je zo’n ongrijpbaar begrip tastbaar voor een nieuwe groep verschilmakers, juist nu wereldwijd vrijheden en verworvenheden (opnieuw) onder druk staan? 40% van de wereldbevolking leeft in regressieve samenlevingen, waar vrijheden actief achteruitgaan. Bakens van vrijheid, zoals vrijheid van meningsuiting, levensovertuiging, persvrijheid, kiesrecht en seksuele vrijheden staan wereldwijd ter discussie, soms óók in Nederland. Juist daarom is het herdenken van strijd, het koesteren van de vrijheid én het vinden van nieuwe generaties verschilmakers belangrijker dan ooit! Wat leren zij van de bevrijders in 1945? Hoe bewaken we samen de bakens van onze vrije maatschappij? Wat doe je als de vrijheid van het individu of juist het collectief op het spel staat?

De oorlogen in Oekraïne en in het Midden-Oosten betekenen voor velen dat vrijheid heel voelbaar onder druk staat. Wat kan ons hoop en inspiratie bieden in onzekere tijden? Juist daarom is het herdenken van strijd, het koesteren van de vrijheid én het vinden van verschilmakers belangrijker dan ooit! Om zoveel mogelijk mensen te raken met de vrijheidsboodschap, want iedereen kan het verschil maken in het leven van anderen en vrijheid daarmee doorgeven. Vrijheid: jij maakt het verschil!

6

COMMUNICATIE

Om de nieuw ontwikkelde strategie te implementeren in diverse (tv-)formats en te introduceren bij mediapartners (lokaal, regionaal en landelijk), is gekozen om wederom een communicatiemanager erbij te betrekken. Casper Schins, communicatie- en campagneadviseur voor o.a. SAIL Amsterdam, was wederom verantwoordelijk en kreeg ondersteuning van Eva Verlaan en stagiaire Babeth Geluk.

NIEUW COMMUNICATIEPLAN
In samenwerking met de communicatiemanager en de stagiaire communicatie is een communicatieplan en socialmediaplan opgesteld voor het hele jaar. Een van de belangrijkste pijlers daarbij is het aanpassen van de campagne 'Vrijheid: Jij maakt het verschil!' naar 'Vrijheid: samen maken we het verschil!' Ook zijn doelgroepen en de verspreiding van de boodschap op lokaal, regionaal en landelijk niveau in kaart gebracht.

WEBSITE
De vernieuwde website van Wageningen45 is afgelopen jaar verder uitgebouwd, waardoor de site de nieuwe toepassingen met de vele feeds, livestreams en actuele nieuwsupdates kan verwerken.

De kalender van het hele jaar wordt actueel bijgehouden en ververst:
- Actuele nieuwsitems
- Videoclips en sfeerimpressies worden in een nieuw kader geplaatst
- Verwijzingen naar online platform of andere links

PLATFORM
Met een nieuw communicatieplan en met de nieuwe website konden we een platform opzetten dat ook op 4 en 5 mei content kan maken. Die content kan in clips geladen worden op social media, zowel op de twee dagen als gedurende het hele jaar:

- Met aandacht voor educatieve programma's
- Met aandacht voor de lokale activiteiten in de stad
- Met aandacht voor campagne, nieuw narratief, transitie naar toekomstbestendig herdenken en koesteren.
- Met aandacht voor veteranen: hoe kijken veteranen van ná WOII naar Wageningen?
- Met aandacht voor internationale vlaggenceremonie: Nationale Herdenking Capitulaties 1945

VORMGEVING
De uitingen in verschillende media en lokaal (banners, kaarten, posters) is dit jaar verder uitgewerkt en bestendigd in kleur, vorm en consistentie.

CROSSMEDIALE AANPAK
Via de mediakanalen hebben wij in 2024 laten zien dat wij sterk zijn in crossmediale aanpak. We kozen per activiteit niet één kanaal, maar vertelden door het maken van clips en stories de boodschap op alle (social)mediakanalen. Deze aanpak werkte goed. Een voorbeeld van de positieve uitkomst van de crossmediale aanpak is de komst veel mediapartijen (PR) op 4 en 5 mei. Door de verscheidenheid aan activiteiten (Herdenkingsconcert, Vuur van de Vrijheid, Bevrijdingsvuurestafette, Nationale Herdenking, Bevrijdingsdefilé én het festvial) en de verschillende aanpak per doelgroep, wordt Wageningen45 voor veel (media) partijen extra relevant.

6.1 VOOR WIE?

VERSCHILLENDE PUBLIEKSDOELGROEPEN
- Niet-bezoeker
- Festivalbezoeker
- Community
- Fans
- Intern (bestuur + bureau)
- Vrijwilligers
- Pers
- Partners

PUBLIEKSDOELGROEPEN VERDER UITGESPLITST
- Jongste generatie via basisscholen: besef en bewustwording begint steeds bij de jongste generatie.
- Jongeren via middelbare scholen: hoe houd je een grote groep jongeren betrokken en maak je ze ambassadeurs?
- Generatie Z (18 - 30 jaar): de eerste generatie volwassenen die op een totaal nieuwe manier nieuws en events consumeren.
- Millennials: (30 - 40 jaar): jonge gezinnen die het bevrijdingsverhaal doorgeven.
- 40 jaar en ouder: betrekken en vasthouden van grote groep vrijheidsambassadeurs.

OP VERSCHILLENDE NIVEAUS
- Lokaal
- Regionaal
- (Inter)nationaal

MAAKT HET
@WAGENINGEN45
TAXI
LD22 WNC

7

PROGRAMMA 2024

In 2024 is gewerkt om een passende en impactvolle programmering te presenteren, waarbij alle doelgroepen op een eigen manier (online) betrokken worden. Het centrale thema werd 'Vrijheid: jij maakt het verschil!' voor alle programmering, van Wereldgesprekken tot educatieprojecten en van Tafel van Verschilmakers tot 'Vuur van de Vrijheid'.

7.1 DE NIEUWE TERUGKERENDE PIJLERS RONDOM 4-5 MEI

In 2020 is gestart met de campagne 'Vrijheid: Jij maakt het verschil!' Op een speciaal daartoe ontworpen pagina op Wageningen45.nl konden mensen zichzelf of anderen als verschilmaker aanwijzen. Dit resulteerde in een aantal tv-/livestreamprogramma's die de apotheose vonden rondom 4 en 5 mei:

DE 12 PROVINCIES, 12 VERSCHILMAKERS

- Deze verschilmakers (ambassadeurs) committeren zich voor hun deelname op 4 mei in het avondprogramma én ze geven tussen 4 mei en 19 september één keer een lezing, een college, een media-optreden, of treden op tijdens het Bevrijdingsfestival. In alle gevallen vertellen zij waarom ze Verschilmakers zijn; altijd gaat het om de waarde van de vrijheid. Deze content wordt geregistreerd en gedurende het jaar gedistribueerd over verschillende mediakanalen.
- De 12 Verschilmakers gaan in de nacht van 4 op 5 mei ieder naar een provincie toe en brengen daar op 5 mei het vuur als startsein voor het Bevrijdingsfestival.

BRIEVENACTIE 'WE THANK OUR LIBERATORS; FROM WAGENINGEN WITH LOVE'

Als onderdeel van ons streven naar herdenking en de transitie daarin, waar we in 2021 de eerste stappen in hebben gezet, past dit programma perfect bij de doelstellingen van Wageningen45 om jongeren te betrekken bij herdenken. Met de hulp van de acht militaire attachés en hun netwerk hebben we internationaal geïnventariseerd hoeveel veteranen uit de Tweede Wereldoorlog (van de acht landen die op Nederlands grondgebied hebben gevochten) nog in leven zijn.

Middelbare scholieren tussen de 14 en 16 jaar in Wageningen en omgeving zijn via hun scholen uitgenodigd om een brief te schrijven aan een van deze nog levende WOII-veteranen, zowel binnen Nederland als in het buitenland. In april hebben de veteranen deze brieven en een bos bloemen (Freedom Flame-tulpen) ontvangen. Van deze ontmoetingen zijn drie video-opnamen gemaakt, in Nederland, Engeland en België. Deze video's dienden onder andere als opening tijdens het live-programma van de Vlaggenceremonie op 5 mei in Wageningen. In 2024 is de samenwerking niet alleen met de Wageningse school 'De Pantarijn', maar ook met het Montessori College in Arnhem en Nijmegen, waardoor de actie een breder vervolg krijgt in Gelderland.

De brieven aan de Nederlandse WOII-veteranen zijn in april door vrijwilligers persoonlijk bezorgd. Dit bleek een groot succes, zowel in de media als in de ontvangst door de veteranen zelf. De vrijwilligers hebben soms uren met de veteranen gesproken, en tijdens de start van de dag was er veel media-aandacht.

Dit initiatief zullen we jaarlijks voortzetten zolang er nog veteranen in leven zijn.

ROL VAN HET VUUR

Vuur is en blijft magisch, associatief betekenisvol en verbindend. Dag en nacht. Kan de ceremonie rondom het ontsteken van het Bevrijdingsvuur een landelijk event worden? Met deze vraag hebben we een eerste stap gezet om met Verschilmakers een impactvol programma neer te zetten in de late avond van 4 in overgang op 5 mei. Samen met XSAGA is een nieuw programmaformat ontwikkeld. In 2024 voor de derde keer een live-programma op NPO1 in samenwerking met de NOS en Theater na de Dam, van 23.00 tot 00.15 uur. Daarin werd niet alleen de Bevrijdingsvuurceremonie meegenomen, maar ook de start van de Bevrijdingsvuurestafette met bijna 107 loopgroepen en ruin 2000 lopers.

TERUGKIJKEN – De registratie van Vuur van de Vrijheid 2023, via NPO Start.

7.2 OVERZICHT ACTIVITEITEN RONDOM 4 EN 5 MEI 2024

Naast de tv-formats waren er rondom 4 en 5 mei veel activiteiten in Wageningen. Hierbij puntsgewijs een overzicht:

Open expo in de stad - Verschilmakers van toen
Unieke bannerexpositie in de stad over mensen die tijdens WOII een écht verschil gemaakt hebben: verzetsstrijders, soldaten en gewone burgers; hele maand mei te zien. Een prachtig initiatief van de 4Mei-werkgroep.

Herdenkingsexpositie in de Grote Kerk
Een initiatief van de 4Meiwerkgroep. Een herdenkingsexpositie over lokale verhalen. Al jarenlang een drukbezocht onderdeel van de programmering op 4 mei.

Stille Tocht/Dodenherdenking
Op initiatief van de 4Meiwerkgroep: ruim 3.000 mensen (zo'n 10% van de inwoners van Wageningen) liepen mee in de Stille Tocht van de Johannes de Doperkerk, via het Joods Monument naar het Monument voor de Gevallenen aan de Costerweg. Daar hield de stad 2 minuten stilte om 20.00 uur.

Vuur van de Vrijheid
Een theatrale brug van herdenken op 4 mei naar vieren/koesteren op 5 mei. In Samenwerking met NOS en Theater na de Dam, productie door XSAGA, live op NPO1. 14 verschilmakers haalden het vuur op om het vervolgens naar de 14 festivals te brengen. Het weer zorgde voor moeilijke omstandigheden die de pret niet mochten drukken: het plaatje van de uitzending was volgens velen mooier dan ooit. Een compliment aan het team voor de manier waarmee werd omgegaan met deze uitdagende omstandigheden!

Bevrijdingsvuurestafette
De estafette groeit steeds verder uit tot een nationaal evenement: met groot succes: 107 loopgroepen met in totaal ruim 2000 lopers namen deel. Bijna een derde van de Nederlandse gemeenten deed mee in 2024.

Nationale Herdenking Capitulaties 1945, 'brievenactie'
Uniek samenwerkingsproject met de militaire attachées, de Pantarijn, Montessori College en het Nederlands Veteranen Instituut. Alle nog in leven zijnde veteranen die op Nederlands grondgebied hebben gevochten, ontvingen een speciale dankbrief, vaak met prachtig resultaat: een correspondentie tussen leerling en veteraan.

Nationale Herdenking Capitulaties 1945
De enige herdenking op 5 mei in Nederland. Live uitgezonden op Omroep Gelderland en met duizenden belangstellenden rondom het 5 Meiplein. Met genodigden, publiek, een speech van de minister en een vlaggenceremonie.

Vrijheidsdefilé
Aansluitend gingen de 15 Britse WOII-veteranen voorop in het vernieuwde Vrijheidsdefilé, met ruim 1.800 deelnemers die hen volgden. Onder die deelnemers vertegenwoordigers van USA, UK, Frankrijk, Noorwegen, België, Australië, Polen en Oekraïne. De vernieuwingen in het defilé zijn direct doorgevoerd. In een eervolle parade trokken ze door Wageningen waar toeschouwers rijendik langs de route hun eer bewezen. Na afloop was er een Meet & Greet in het Arboretum waar veteranen en het brede publiek elkaar konden ontmoeten.

TERUGKIJKEN – De Nationale Herdenking Capitulaties 1945 & Vrijheidsdefilé werden geregistreerd door Omroep Gelderland

Bevrijdingsfestival Gelderland

Met 15 podia verspreid door heel Wageningen had het Bevrijdingsfestival Gelderland een divers programma waarbij alle muziekgenres aan bod kwamen. De podia in de stad werden samen met lokale ondernemers vormgegeven, wat zorgde voor een programmering voor en door Wageningers. Op MainStage stonden bekende namen als Rondé, Krezip en ambassadeur van de vrijheid Wende Snijders. In samenwerking met Save The Children werd bovendien geld opgehaald voor alle kinderoorlogsslachtoffers in de wereld.

Open expo in de stad, Hedendaagse verschilmakers

Samenwerking met studenten van het Technova collega. Tientallen unieke fotografie- en vormgevingsportretten waren te bewonderen in de Meet & Greet in het Aboretum.

Vrijheidsmaaltijden

We zochten hen op die niet fysiek naar de activiteiten op 4 en 5 mei kunnen komen: de oudste generatie. Met de Vrijheidssoep gingen we in 2024 langs vier verzorgingshuizen om het gesprek over vrede en veiligheid te voeren.

Nieuw in 2024

In samenwerking met Food of Cultures, Hotel de Wereld en het Vrijheidskwartier werd voor het eerst een Vrijheidsmaaltijd in de straten van Wageningen georganiseerd. En meteen werd het de grootste Vrijheidsmaaltijd van Nederland, met 790 plekken (79 jaar vrijheid) aan een tafel met een lengte van 200 meter. Een geweldig inhoudelijk succes dat naar meer smaakt.

OVERZICHT – In een filmpje tonen we alle activiteiten rondom 4 en 5 mei 2024

7.3 EDUCATIE

De educatie-activiteiten zoals deze eerder door de gemeente zelf werden georganiseerd, zijn sinds 2021 overgedragen aan Wageningen45. Deze vinden gedurende het hele jaar plaats:

- Veteranencafé en Veteranendag
- Adopteer een monument

STRIPBOEK – EDUCATIEF LESPROGRAMMA

In 2021 is op initiatief van de Stichting Erfgoed Hotel de Wereld een stripboek gemaakt over de journalist Sjoerd de Vrij en het Vuur van de Vrijheid, getekend door Erik Heuvel.

Wageningen45 is met deze stichting in gesprek gegaan om op basis van het stripboek twee educatieve programma's te ontwerpen: een voor het lager onderwijs (groep 7-8) en een voor het middelbaar onderwijs. In 2022 zijn de eerste educatieve lesprogramma's in première gegaan. Bij het optekenen van het jaarverslag hebben inmiddels meer dan 9000 leerlingen het lesprogramma gevolgd. Bovendien worden de eerste stappen in het buitenland gezet: voor zowel de Engelse als Duitse vertaling bestaan eveneens lesprogramma's. De eerste pilots met deze vertalingen draaien op scholen in Duitsland.

WERELDGESPREKKEN

Een constant ritme van aansprekende en actuele onderwerpen in een programmering gedurende het hele jaar:

- Bekend maakt Bemind
- Hoe herdenken en koesteren we anno 2024?
- Vrijheidsontbijt met Tweede Wereldoorlogveteranen én breed Wagenings publiek
- Kijken met de ogen van een ander

NATIONALE DATABANK BEVRIJDINGSVERHALEN

In de aanloop naar 80 jaar Vrijheid in 2025 is de harde realiteit dat er steeds minder ooggetuigen (burgers en veteranen) die de bevrijding in 1945 hebben meegemaakt onder ons zijn. Hun impactvolle verhalen over de bevrijding leren ons vandaag en in de toekomst over vrede, veiligheid en vrijheid. Deze persoonlijke verhalen mogen niet verloren gaan. Daarom is de Nationale Databank Bevrijdingsverhalen gelanceerd in Wageningen, Stad der Bevrijding. Iedereen kan op Bevrijdingsverhalen.nl het verhaal van een dierbare

inzenden of een ooggetuige van de laatste generatie die nog onder ons is, ondersteunen bij het vereeuwigen van zijn of haar ervaringen. Al deze verhalen worden, na een controle op feitelijkheden, publiekelijk toegankelijk in de online databank. Zo wordt Bevrijdingsverhalen.nl op termijn een weerspiegeling van alle persoonlijke ervaringen tussen september 1944 tot en met augustus 1945 (de bevrijding van Nederlands-Indië). Het publiek, van geïnteresseerden tot scholieren, raakt op deze wijze geïnspireerd door de verhalen en kan ze tot in lengte der jaren delen. Bevrijdingsverhalen.nl is onderdeel van Wageningen45.

De Nationale Databank Bevrijdingsverhalen werd gelanceerd op de plek waar in 1945 de capitulatie werd onderhandeld, in Hotel de Wereld op het 5 Mei Plein in Wageningen. Burgemeester Floor Vermeulen lanceerde de website samen met de 103-jaar oude WOII-veteraan meneer Geneuglijk, directeur van Wageningen45, Chris Janssen en een groep middelbare scholieren. De lancering werd live uitgezonden door WNL Goedemorgen Nederland, in deze uitzending riep burgemeester Vermeulen heel Nederland op om het gesprek over de bevrijding met familie en dierbaren aan te gaan. ‘Er schuilen nog veel onvertelde verhalen in gedachten en bijvoorbeeld in schrift ergens op zolder. Het vereeuwigen van die verhalen is waardevol voor toekomstige generaties. Wanneer we in 2045 100 jaar vrijheid herdenken, zijn deze verhalen dé manier om de impact van de bevrijding voelbaar te maken.’

IMPACTVOLLE VERHALEN

Persoonlijke verhalen over de bevrijding zijn per definitie impactvol én divers. De lange periode van onvrijheid en het leed dat hier in veel gevallen mee gepaard ging, maakt de overgang rond de bevrijding een moment van ontlading maar ook van herijken. Voor velen was dit een moment van vreugde, vrijheid en plezier. Maar in andere situaties bleek de bevrijding ook het moment waarop een groot deel van het leed pas aan het licht kwam. Zoals geliefden die niet meer thuiskwamen, een tweedeling in families en het verwerken van trauma’s uit de oorlogstijd. Volgens Chris Janssen, directeur van Wageningen45, is diversiteit een van de krachten van de bevrijdingsverhalen. ‘Alle verhalen samen vertellen het hele verhaal van onze bevrijding en leren ons eens te meer dat het verleden niet zwart/wit is. Ook in de Bevrijdingsverhalen vind je veel grijstinten. Die nuance is belangrijk om door te geven, zodat nieuwe generaties er weer van kunnen leren.’

8

MET WIE / DE PARTNERS

Partners met wiens financiële ondersteuning wij een impactvol programma mogen neerzetten:

- Gemeente Wageningen
- Provincie Gelderland
- Vfonds
- Nationaal Comité 4 en 5 mei
- Ministerie van Defensie
- Ministerie van Binnenlandse Zaken
- Hoofdsponsors: Menzis, Corendon, Heineken
- Regionale Partners, w.o. Rabobank, Jumbo, Marin, ACV groep, AgruniekRijnvallei Holding, Hooijer Wegenbouw
- NOS
- Omroep Gelderland
- PopCultuur Oost
- Vrijwilligers
- 4Meiwerkgroep
- Stichting Nationaal Erfgoed Hotel de Wereld
- Wageningen University and Research
- Atletiekvereniging Pallas ‘67
- XSAGA
- MediaCows
- 01’Events

En vele anderen!

9

MEDIA-ANALYSES EN BEREIK

Herdenken, Vieren en Koesteren laten zicht niet begrenzen in vorm; het publiek op 4 en 5 mei was nog nooit zo groot!

Wageningen45 heeft het bureau Media Info Group gevraagd een analyse op RTV, internet en print uit te voeren tussen februari en mei. Door de intensieve social- én PR-campagne zijn er indrukwekkende cijfers behaald. Wederom is het bereik en de mediawaarde gegroeid ten opzichte van de vorige jaren. Het is goed om te zien dat de gekozen strategie zijn vruchten afwerpt én we ons ten opzichte van eerdere jaren ook nog steeds verbeteren.

MEDIUMTYPE	MEDIAWAARDE 2021	MEDIAWAARDE 2022	MEDIAWAARDE 2023	MEDIAWAARDE 2024
Print	€ 180.868	€ 561.472	€ 280.229	€ 423.253
Internet	€ 445.540	€ 968.824	€ 1.253.914	€ 1.349.896
RTV	€ 195.335	€ 209.119	€ 230.938	€ 176.451
TOTAAL	**€ 821.743**	**€ 1.739.415**	**€ 1.765.080**	**€ 1.949.599**

MEDIUMTYPE	BEREIK 2021	BEREIK 2022	BEREIK 2023	BEREIK 2024
Print	22.554.029	41.079.907	19.375.297	28.643.830
Internet	30.527.260	764.016.723	1.054.416.933	1.108.954.578
RTV	118.663.000	118.031.000	147.519.218	143.810.998
TOTAAL	**171.744.289**	**923.127.630**	**1.221.311.448**	**1.281.409.406**

Duizelingwekkende cijfers: meer dan een miljard keer bereiken we iemand met de Vrijheidsboodschap van Wageningen45. Vooral rondom 4/5 mei maar bovenal rond Vuur van de Vrijheid, Vrijheidsdefilé en de Brievenactie – ode aan de veteranen bereiken we een groot internationaal publiek waardoor de cijfers zo ontzettend hoog zijn. Bovendien investeren we de laatste jaren ontzettend in de relatie met media: Wageningen is daardoor dé plek voor veel media om verslag te doen rond 4 en 5 mei.

WAGENINGEN 45
NATIONAAL COMITÉ HERDENKING CAPITULATIES

Postbus 1, 6700 AA Wageningen | Niemeijerstraat 1, 6701 CL Wageningen
contact@wageningen45.nl | 0317 - 492522